

Jacques Drèze (Verviers, Bèlgica, 1929) és un dels més grans economistes europeus. La seva recerca ha obert nous camins en diverses àrees, com ara la teoria de l'equilibri general, les teories de la decisió i dels jocs, l'econometria (en particular, en el seu enfocament Bayesià), la macroeconomia i l'estudi de polítiques econòmiques.

Ha estat President de la *Econometric Society*, de la *International Economic Association*, i fundador i primer President de la *European Economic Association*. També és membre honorari de la *American Economic Association* i de la *National Academy of Sciences* dels EUA.

Ha jugat un paper cabdal en la promoció de la recerca i de l'ensenyament superior a Europa. Va fundar el CORE (*Center for Operations Research and Econometrics*) de la Universitat de Louvain, i el primer programa doctoral europeu de verdader prestigi internacional, el *European Doctoral Program in Quantitative Economics*. També ha estat extremadament actiu en la proposta de solucions als problemes econòmics europeus més decisius.

El Professor Drèze va formar-se a la Universitat de Liège, primer, i es va doctorar al 1958 a la Universitat de Columbia, als EUA, on va tenir com a directors a George Stigler i William Vickrey, ambdós premis Nobel d'Economia. D'aquest primer contacte amb els EUA en va retenir contactes amb els més il·lustres economistes consagrats de l'època, i també amb molts altres de la seva pròpia generació, que acabaren constituint, junt amb ell mateix, l'élite de la recerca econòmica mundial.

Una de les línies de treball desenvolupades per Jacques Drèze és l'estudi del paper de la incertesa en la teoria de la decisió. Una línia que comença amb la seva tesis doctoral, "Individual Decision-Making under partially Controllable Uncertainty" i que culmina trenta anys més tard, al 1987, amb una extensió de la teoria de Savage el cas on les preferències sobre conseqüències depenen de l'estat, incert, en que es produeixin.

Aquest aprofundiment en l'estudi de la incertesa, en les seves diferents modalitats, ha comportat extensions i aplicacions a problemes diversos. Una d'elles, a l'estudi del paper dels contractes d'assegurança i dels actius financers en el marc de la teoria de l'equilibri general, així com de les condicions i la mesura en què aquells instruments poden o no contribuir a l'eficiència de les assignacions de mercat. Un dels aspectes d'aquesta recerca amb el que s'associa el seu nom és l'estudi de criteris de decisió per part de diferents agents econòmics quan la maximització de beneficis no és un criteri adient o ben definit, ja sigui degut a que els mercats no són complets, a que es tracta d'organitzacions sense afany de lucre o bé de cooperatives. A més a més, són notables les seves contribucions a la teoria dels mercats financers incomplets on ha proposat juntament amb els seus coautors nous conceptes d'optimalitat restringida que permeten obtenir versions modificades dels teoremes fonamentals de l'economia del benestar. Finalment, dins d'aquest camp, cal destacar la seva caracterització de les condicions sota les quals apareix l'anomenat "estalvi per motiu precaució", el qual involucra una decisió intertemporal sobre el volum d'inversió en un actiu sense risc quan els altres fons de renda futura són incerts. Aquesta caracterització ha estat l'origen d'una línia de recerca sobre les implicacions dels signes de les derivades d'ordre superior de les funcions d'utilitat, així com un punt de partida pels diferents intents de resolució de l'empíricament controvertit fenomen de les excessives primes de risc que exhibeixen les accions als mercats financers reals en presència d'altres riscos no diversificables.

Conseqüències també importants del seu interès per versions àmplies de la teoria de la decisió són les seves contribucions, directes o a través dels seus deixebles, a l'econometria Bayesiana, i a la teoria dels jocs.

Una línia de treballs on Drèze ha tingut un paper capdavanter és aquella que a vegades es coneix com la macroeconomia del desequilibri, que incorpora sistemàticament la rigidesa de preus en l'anàlisi de fenòmens macroeconòmics. Es tracta d'estudiar, des d'una perspectiva d'equilibri general, les conseqüències de diferents graus de rigidesa i de diversos mètodes de racionament, els problemes de coordinació que això genera, i les implicacions de tot plegat per a la política econòmica. En particular,

ha analitzat els nous marges que s'obren, des d'aquesta visió, per justificar que l'estat intervingui activament, i per qualificar la validesa de les prescripcions més simplistes del Keynesianisme.

Drèze ha treballat també en temes clàssics de l'economia pública, com la teoria dels béns d'ús col·lectiu, i s'ha involucrat en propostes per a la millora de polítiques econòmiques necessàries a Europa. Aquestes propostes, que a vegades ha presentat com a iniciatives col·lectives, sota el seu lideratge, les ha fet primant el rigor intel·lectual sobre la cerca d'un impacte a tot preu. Això vol dir que no sempre s'han escoltat des del camp polític, però com almenys en un cas, que ell explica amb satisfacció, sí que han tingut seguiment. Es tracta de la recomanació de reduir o eliminar les contribucions empresarials a la seguretat social com a mesura efectiva per combatre l'atur, que s'ha incorporat sovint, en diversos països europeus, entre les mesures de reactivació del mercat de treball en moments de crisi.

Tot plegat, i com queda reflectit a la seva extensa llista de publicacions, fan del Professor Drèze un destacat intel·lectual europeu. Però és l'aspecte de capdavanter en l'impuls i l'organització de la recerca econòmica a Europa el que li dóna l'especial rellevància que es requereix per ser proposat com a Doctor Honoris Causa. Com podem veure, no es tracta només de que hagi fet molt com a investigador, i com a organitzador de la recerca en el seu entorn immediat, sinó que el CORE, que ell va fundar, va servir com a model a molts altres grups dins d'una Europa que començava a despertar. Concretament, va inspirar moltes de les estratègies que els capdavanters de la gran transformació de la recerca econòmica al nostre país, liderada des de la UAB, van aplicar per posar en marxa el gran procés renovador que arrenca a mitjans dels anys setanta, i que segueix endavant fins als nostres dies. Una de les darreres manifestacions de l'empenta que va iniciar-se llavors ha estat la creació de la *Barcelona School of Economics*, a la que el Professor Drèze aporta la seva saviesa com a membre del Consell Científic. Possiblement podria recollir el seu doctorat, si li és concedit, en ocasió de la reunió d'aquest consell a principis de Març vinent.

Efectivament, el CORE, creat per Drèze a mitjans dels anys seixanta, va ser el primer centre de recerca continental en destacar per la seva acumulació de talent, la seva qualitat i la seva obertura internacional, mes enllà de les estretes barreres nacionals on es bellugava la recerca econòmica de l'època. Els documents de treball del CORE eren, literalment, els únics de l'Europa continental que podien trobar-se, de manera sistemàtica, en les millors universitats dels EUA. El CORE era també, a l'època, l'escala natural dels millors investigadors nord-americans que passaven per Europa. I al CORE, uns anys després, i a iniciativa de Jacques Drèze, va néixer el primer Doctorat europeu, resultat d'una col·laboració entre el CORE, Bonn i la *London School of Economics*. Pocs anys més tard, a l'Autònoma es va començar un moviment similar, que ha portat a que, avui, els economistes espanyols, i els catalans en particular, tinguin una presència totalment normalitzada dins la recerca econòmica a nivell internacional. I aquell moviment va començar sota la inspiració de l'obra que Jacques Drèze havia iniciat, anys abans, des de Louvain. També a la UAB van començar els papers de treball distribuïts arreu del món; les invitacions sistemàtiques als investigadors que, habituats a visitar Lovaina, començaren a afegir un viatge al Sud en les seves rutes professionals; els ensenyaments de postgrau, que varen culminar en el programa doctoral IDEA. Com a part natural d'aquest procés, hi ha hagut molts contactes personals entre el CORE i la UAB, entre economistes catalans i belgues, i no sempre amb el professor Drèze únicament. Però ell és l'arrel, i en ell voldríem honrar a una de les figures decisives en l'ascens de l'economia científica a Europa. Un ascens que també ve marcat pel progrés de la *European Economic Association*, una organització de la que Drèze va ser el primer president, apart del gran impulsor, i que ha servit per anar articulant a la professió a mesura que anava creixent. Aquesta associació es reunirà a Barcelona, junt amb la *Econometric Society*, al 2009, a impulsos de la *Barcelona GSE*, i celebrarà una bona part del congrés al campus de la UAB.

Proposem al Professor Jacques Drèze com a Doctor Honoris Causa de la Universitat Autònoma de Barcelona, en reconeixement dels seus destacats mèrits acadèmics, de la seva contribució per impulsar i estructurar la recerca a Europa, i del seu paper com a exemple a seguir en la construcció d'institucions al servei de la internacionalització, la qualitat i l'aplicació de la recerca econòmica a favor d'una societat millor.